

PEDAGOGIK MAHORAT

5(2)
2025

PEDAGOGIK MAHORAT

Ilmiy-nazariy va metodik jurnal

5-son (2025-yil, may)

Jurnal 2001-yildan chiqa boshlagan

Buxoro – 2025

TURLI DARAJADAGI SKOLIOZ TASHXISI QO‘YILGAN TALABALARNING EMOTSIONAL IRODAVIY HOLATLARI

Nurullayev Abdurashid Ro‘zimboyevich,

Buxoro davlat universiteti

“Sport nazariyasi va metodikasi” kafedrası dotsenti

Maqolada turli darajadagi skolioz tashxisi qo‘yilgan talabalarning emotsional irodatviy holatlari, skolioz bilan og‘rigan talabalar hissiy jihatdan noto‘g‘ri moslashishni boshdan kechiradilar, bu ehtiyojni qondirishga urg‘u beradigan yuqori darajadagi tashvishli namoyishlar, ruhiy holat o‘zgarishlari kasallikning og‘irligi va tuzilishiga qarab, "skolioz" kasalligi kognitiv jarayonlar va shaxsiy xususiyatlarga ta‘sir qilishi mumkinligi, skolioz bilan og‘rigan talabalar hissiy jihatdan noto‘g‘ri moslashish, inson hayot sifatini baholash nuqtayi nazaridan, qayd etilgan shaxsiy xususiyatlar inson hayotiga salbiy ta‘sir qiladi. Muammolar hozirgi vaqtda psixosomatikaga yetarlicha e‘tibor berilmaydi va tizimli ilmiy ishlanmalarga qiziqish nuqtayi nazaridan, skolyoz bilan og‘rigan shaxslar, ularning psixologik xususiyatlari ilmiy tadqiqotlar mavzusi bo‘lib, ular xohlagancha tez-tez bo‘lmagan. Ruhiy salomatlik "psixosomatika" tushunchasi bilan bog‘liq bo‘lmagan alohida kontekstda ko‘rib chiqildi". Xuddi shunday, tayanch-harakat tizimida kasalligi bo‘lgan shaxslarning jismoniy salomatligi masalalari ham ko‘rib chiqildi. Jismoniy holatning individual tarkibiy qismlari baholandi-vazn tezligi ko‘rsatkichlari, jismoniy tayyorgarlik, jismoniy ishlash, funksional holat to‘g‘risida fikr yuritilgan.

Kalit so‘zlar: iroda, jismoniy, harakat, mashq, skolioz, emotsional, ruhiy, kasallik.

ЭМОЦИОНАЛЬНО-ВОЛЕВЫЕ СОСТОЯНИЯ СТУДЕНТОВ С ДИАГНОЗОМ СКОЛИОЗ РАЗЛИЧНОЙ СТЕПЕНИ

В статье рассматриваются эмоционально-волевые состояния студентов с диагнозом сколиоз различной степени. Отмечается, что студенты, страдающие сколиозом, испытывают эмоциональную дезадаптацию, характеризующуюся высоким уровнем тревожности, которая акцентирует внимание на удовлетворении этой потребности. Изменения психического состояния зависят от тяжести и структуры заболевания. Подчеркивается, что сколиоз может влиять на когнитивные процессы и личностные характеристики. С точки зрения оценки качества жизни, выявленные личностные особенности негативно влияют на жизнь человека. Проблема заключается в том, что в настоящее время психосоматике уделяется недостаточно внимания, и с точки зрения интереса к системным научным разработкам, лица, страдающие сколиозом, их психологические особенности не так часто становятся предметом научных исследований, как хотелось бы. Психическое здоровье рассматривалось в отдельном контексте, не связанном с понятием "психосоматика". Аналогичным образом были рассмотрены вопросы физического здоровья лиц с заболеваниями опорно-двигательного аппарата. Оценивались индивидуальные составляющие физического состояния - показатели веса, физической подготовленности, работоспособности и функционального состояния.

Ключевые слова: воля, физическое, движение, упражнение, сколиоз, эмоциональное, психическое, болезнь.

EMOTIONAL-VOLUME STATES OF STUDENTS WITH DIFFERENT DEGREES OF SCOLIOSIS

The article discusses the emotional-volitional states of students diagnosed with scoliosis of various degrees, that students with scoliosis experience emotional maladjustment, that high-level anxiety manifestations that emphasize the need to satisfy this need, that changes in mood depend on the severity and structure of the disease, that the disease "scoliosis" can affect cognitive processes and personality traits, that students with scoliosis experience emotional maladjustment, that in terms of assessing the quality of human life, the noted personality traits negatively affect human life. The problems are that currently not enough attention is paid to psychosomatics and, in terms of interest in systematic scientific developments, individuals with scoliosis, their psychological characteristics are the subject of scientific research, which is not as frequent as they would like. Mental health was considered in a separate context, not related to the concept of "psychosomatics". Similarly, the issues of physical health of individuals with diseases of the musculoskeletal

system were considered. Individual components of physical condition were assessed - weight-speed indicators, physical fitness, physical performance, functional state were considered.

Keywords: will, physical, movement, exercise, scoliosis, emotional, mental, disease.

Kirish. Odam tashqi muhitdagi turli-tuman narsa va hodisalarni idrok qilar ekan, hech vaqt bu narsalarga batamom befarq bo‘lmaydi. Odamning aks ettirish jarayoni doimo faol xarakterga egadir. Aks ettirish jarayoni quyidagilarni qamrab oladi:

a) shaxsning ehtiyojni qondirish imkoniyatiga egaligini;

b) qondirishga yordam beradigan yoki qarshilik ko‘rsatadigan obyektlarga subyekt sifatida qatnashishi;

v) uni harakat qildiruvchi bilimga intiltiruvchi munosabatlar va hokazo. Chunki odam atrofidagi har turli narsalarni idrok qilib aks ettirar ekan, bu narsalarga nisbatan ma‘lum munosabatda bo‘ladi. Masalan, bizga ayrim narsalar yoqsa, ya‘ni kayfiyatimizni ko‘tarib yuborsa, boshqa bir narsalar yoqmaydi va kayfiyatimizni buzib, dilimizni xira qiladi. Ba‘zi bir ovqatni odam juda ham yoqtiradi, boshqa bir ovqatni esa mutlaqo ko‘rgisi kelmaydi yoki ayrim odamlar bizga xush keladi yoki boshqa bir odamlar esa noxush keladi. Umuman odam atrofidagi hamma narsalarga nisbatan munosabatda bo‘ladi va uning munosabatlari ham aks ettiriladi. Ma‘lumki, har bir kasallikka xos bo‘lgan xarakterli klinik ko‘rinishlardan tashqari, har qanday kasallik insonning ruhiy holatiga ma‘lum salbiy ta‘sir ko‘rsatadi. Tuzatish choralari tashkil qilishda nafaqat subyektning jismoniy va funksional holatini, balki uning individual va shaxsiy xususiyatlarini ham tahlil qilish kerak deb taxmin qilinadi.

Metodologiya va adabiyotlar tahlili. Bir qator mualliflar "skolioz" kasalligi tayanch-harakat tizimining buzilishi bo‘lgan shaxslarning psixologik holatiga ham salbiy ta‘sir ko‘rsatishini aniqladilar. Uyatchanlik, kamtarlik, uyatchanlik va hokimiyatga qaramlik, yuqori darajadagi tashvish va tushkun kayfiyat ko‘rinishida umurtqa pog‘onasi kasalliklari bo‘lgan odamlarga xosdir. Bundan tashqari, bir qator tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, qomat buzilishi bo‘lgan odamlarning o‘ziga xos xususiyatlari passivlik, harakatsizlik, tinchlikka intilish, oqilona narsalarga qiziqish. Boshqalarning fikriga bog‘liqlik, sezgirlik, zaiflik, xudbin tendentsiyalar, jiddiy majburiyatlar va javobgarlikdan qochish, shuningdek o‘ziga e‘tibor, istakni yoqtirish, qayd etilgan. Ba‘zi tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, skolioz bilan og‘rigan talabalarda o‘quv fanlari bo‘yicha akademik ko‘rsatkichlarning pasayishi, shuningdek psixofiziologik xususiyatlarning o‘zgarishi - asabiy jarayonlar dinamikasining pasayishi, sog‘lig‘i bilan bog‘liq muammolar bo‘lmagan tengdoshlariga nisbatan e‘tiborning pastligi.

Kasallikning og‘irligi va tuzilishiga qarab, "skolioz" kasalligi kognitiv jarayonlar va shaxsiy xususiyatlarga ta‘sir qilishi mumkinligi aniqlandi. Skolioz bilan og‘rigan talabalar hissiy jihatdan noto‘g‘ri moslashishni boshdan kechiradilar, bu ehtiyojni qondirishga urg‘u beradigan yuqori darajadagi tashvishli namoyishlar, ruhiy holat o‘zgarishi, o‘z xatti-harakatlarini rejalashtirish va nazorat qilish qobiliyatining pastligi bilan tavsiflanadi. Skolioz bilan og‘rigan odamlarda ijtimoiy buzilish qayd etiladi, bu xayolotda ruhiy muammolarni yengish va tashqaridan yordam izlash imkoniyati sifatida namoyon bo‘ladi. Sog‘lig‘i bilan bog‘liq muammolar bo‘lmagan qizlarda bunday psixo-emotsional muammolar aniqlanmagan. Ular kelajakni ijobiy qabul qiladilar, aniq ekstrovertlardir, ular yuqori faollik va muloqotga ochiqlikka ega.

Hayot sifatini baholash nuqtayi nazaridan, qayd etilgan shaxsiy xususiyatlar inson hayotiga salbiy ta‘sir qiladi. Muammolar hozirgi vaqtda psixosomatikaga yetarlicha e‘tibor berilmaydi va tizimli ilmiy ishlanmalarga qiziqish nuqtayi nazaridan, skolyoz bilan og‘rigan shaxslar, ularning psixologik xususiyatlari ilmiy tadqiqotlar mavzusi bo‘lib, ular xohlagancha tez-tez bo‘lmagan. Ruhiy salomatlik "psixosomatika" tushunchasi bilan bog‘liq bo‘lmagan alohida kontekstda ko‘rib chiqildi". Xuddi shunday, tayanch-harakat tizimida kasalligi bo‘lgan shaxslarning jismoniy salomatligi masalalari ham ko‘rib chiqildi. Jismoniy holatning individual tarkibiy qismlari baholandi-vazn tezligi ko‘rsatkichlari, jismoniy tayyorgarlik, jismoniy ishlash, funksional holat.

Maxsus tibbiy guruh talabalarining jismoniy tarbiyasi bo‘yicha yaratilgan dasturlar, uslubiy ishlanmalar tuzatish choralari dinamikasidagi psixologik holat va psixo-emotsional holatning o‘zgarishini hisobga olmagan holda faqat jismoniy komponentga asoslangan edi. Ushbu dasturlarning samaradorligini baholash eksperiment dinamikasidagi individual va shaxsiy xususiyatlarning o‘zgarishini hisobga olish nuqtayi nazaridan amalga oshirilmadi. Shunga qaramay, odamni o‘rganayotganda uni shaxsning jismoniy, funksional va psixologik tarkibiy qismlari kontekstida har tomonlama ko‘rib chiqish kerak. O‘quv jarayonini tashkil qilishda jismoniy tarbiya vositalaridan shaxsning manfaatlarini, ularning jismoniy faoliyatga bo‘lgan ehtiyojini, sog‘lig‘i darajasini, psixologik jihatlarini hisobga olgan holda foydalanish kerak. Yaratilgan metodologiya ta‘lim jarayonini shaxsiy va harakatli tarkibiy qismlarini, shu jumladan jismoniy tarbiya va sport uchun qiziqishni rivojlantirishga yordam beradigan zarur vositalar va usullarni tanlashni, "jismoniy

madaniyat" kabi fan bo'yicha mashg'ulotlarda talabalarni faollashtirishni, o'z-o'zini himoya qilish sohasidagi bilim va ko'nikmalarni shakllantirishni o'z ichiga olishi kerak.

Binobarin, umurtqa pog'onasining tarkibiy va funksional buzilishlari bo'lgan shaxslarning jismoniy holatini tuzatishning kompleks mashqlarni ishlab chiqish uchun ushbu talabalar bilan ishlaydigan o'qituvchi oldida turgan muammolarni muvaffaqiyatli va samarali hal qilish uchun ularning individual psixologik xususiyatlarini o'rganish va tahlil qilish kerak.

Tadqiqot natijalari. Ko'pgina tadqiqotlar universitet talabalarining qiziqish sohasiga, xususan, talabalarining jismoniy tarbiya darslarida ishtirok etish munosabatiga bag'ishlangan. Talabalarining kasbiy tayyorgarligi, ularning qadriyatlari va qiziqishlari o'rganildi, tashqi va ichki omillarning motivatsion sohaga ta'siri aniqlandi, talabalarining ma'lum yo'nalishlarini shakllantirish motivlari aniqlandi. Agar biz umurtqa pog'onasining funksional buzilishi bo'lgan talabalarining kasbiy sohasi natijalarini sharhlasak, tadqiqotchilar muammoli fikrlarni ta'kidlab, asosiy jihat vosita faoliyatiga bo'lgan ehtiyojning past darajasi ekanligini ta'kidlaydilar. Ushbu faktning sabablarini, ya'ni jismoniy harakatning pasayishini aniqlab, tadqiqotchilar asosiy sabablarni ta'kidlaydilar: ushbu toifadagi talabalar orasida jismoniy tarbiyani tashkil etishning turli usullarida, talabalarining ma'lum turdagi jismoniy faoliyat bilan shug'ullanishga bo'lgan qiziqishlarini hisobga olmaslik, individual morfofunktsional xususiyatlarga e'tibor bermaslik. va talabalarining individual psixologik xususiyatlari, moddiy-texnik bazasiga bog'liq.

Shunday qilib, maxsus tibbiy guruh talabalar uchun jismoniy tarbiya dasturlari an'anaviy va faol faoliyat shakllari asosida, intellektual va harakatli faoliyatni birlashtirgan holda ishlab chiqilishi kerak. Sog'liqni saqlash ko'rsatkichlarining yaxshilanishi, vosita tajribasining kengayishi, mustaqil jismoniy mashqlar bilan shug'ullanishga qiziqish va tizimli jismoniy faoliyatga bo'lgan ehtiyojning shakllanishi mualliflari jismoniy tarbiya dasturlarini talabalarining qiziqishlari va ehtiyojlarini, ularning muayyan turdagi jismoniy faoliyat bilan shug'ullanish istaklarini inobatga olgan holda shakllantirgan tajribalarda qayd etilgan. Bunday tadqiqotlar jarayonida kognitiv sohadagi ijobiy o'zgarishlar soni ko'paydi, talabalarining jismoniy tarbiya va sport sohasida bilim olishga intilishi oshdi.

Innovatsion usullardan foydalanish talabalarining o'zlarining jismoniy faolligini oshirishga yordam berdi, faqat jismoniy tarbiya sohasida o'z faoliyatini olib boruvchi talabalar soni kamaydi, shuning uchun jismoniy tarbiya bilan shug'ullanadiganlar soni, shu jumladan turli yo'nalishlarda ham ko'paymoqda va umuman shug'ullanmaydiganlar soni kamaymoqda. Har bir inson o'z sog'lig'i uchun o'zi javobgar ekanligi haqida tushuncha mavjud. Umurtqa pog'onasining funksional buzilishi bo'lgan talabalar jismoniy tarbiya va sport faoliyati yordamida o'zlarini takomillashtirish va muloqotga, o'z-o'zini anglashga e'tibor berishadi va o'z maqsadlarini rejalashtirish va tuzatishga qodir bo'lmagan yoshlar soni kamayadi. Skoliozli odamlarning sog'lig'ini baholashga bag'ishlangan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, jismoniy madaniyat vositalaridan maqsadli foydalanish nafaqat moslashuvning biologik asosiga (jismoniy rivojlanish, jismoniy sifatlar, yurak qon tomir tizimining funksional holati, psixofiziologik jarayonlar) ijobiy ta'sir ko'rsatadi, balki ularning ijtimoiy moslashuvi jarayonini faollashtiradi (ijtimoiy-psixologik jarayon davomida), jismoniy harakatlarni qo'llash o'quv faoliyatidagi faollik darajasini oshiradi. Jismoniy tarbiya mashg'ulotlarining muvaffaqiyati yoshlarning yuqori jismoniy harakati bilan bog'liq va bir qator tadqiqotlarda ta'kidlanganidek, o'qituvchining ushbu yo'nalishdagi doimiy faoliyati zarur. Shubhasiz, talabaning jismoniy tarbiya va sog'lomlashtirish faoliyatiga tayyorligini shakllantirish ularni bu jarayonga qiziqtirish va mashg'ulot qismini shakllantirish bilan bir qatorda jismoniy tarbiya va sog'liqni saqlash dasturlarining keng doirasini taklif qilish bilan birgalikda kiritishni talab qiladi.

Bunga sog'lom turmush tarzi, oqilona ovqatlanish, fiziologiya va sport mashg'ulotlari sohasidagi bilimlar, shuningdek o'qituvchi boshchiligidagi amaliy jismoniy tarbiya va mustaqil jismoniy faoliyat bilan tanishish kiradi. Xulosa o'rnida yuqorida ta'kidlab o'tilganidek, jismoniy tarbiya bo'yicha o'quv jarayoniga interfaol o'qitish usullarini joriy etish masalalari muhokama qilinadigan ishlar juda kam. Xuddi shunday, insonning shaxsiy xususiyatlarini, uning psixo-emotsional fonini hisobga olgan holda individual ta'lim traektoriyasini tashkil etish masalalariga bag'ishlangan asarlarni ham talqin qilish mumkin. Ushbu o'zgarishlar barqaror holat ko'rinishida ro'y beradi, kuzga va bahorgi mashg'ulotlar paytida ham tashvish va neyropsik stress ko'rsatkichi o'rtacha bo'lib qoladi, bu yerda jismoniy tarbiya jarayoni kasallikning xususiyatlarini, morfofunktsional va individual psixologik xususiyatlarni hisobga olgan holda tashkil etilgan guruhlardagi talabalar orasida. Shunday qilib, mamlakatimizda yosh aholi orasida skoliozning tarqalishi faol ravishda o'sib bormoqda.

Shu bilan birga, universitet o'qituvchilarining, xususan jismoniy tarbiya o'qituvchilarining asosiy vazifasi nafaqat kelajakdagi mutaxassislarining shaxsini shakllantirish, balki ularning sog'lig'ini mustahkamlash, sog'liqni saqlash xatti - harakatlarini shakllantirishdir. Umurtqa pog'onasining funksional buzilishi bo'lgan talabalarining shaxsiy xususiyatlarini bilish, pedagogik jarayonga jalb qilingan shaxsning

fikrini jalb qilish orqali pedagogik jarayonning samaradorligini sezilarli darajada oshirishi mumkin. Ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish shuni ko'rsatdiki, skoliozli talabalarning jismoniy tarbiyasini tashkil etish masalalari ko'rib chiqiladigan oz sonli ilmiy va amaliy ishlar ularning individual psixologik xususiyatlarini hisobga olgan holda o'rganilgan va somatik kasallik insonning individual xususiyatlariga salbiy ta'sir ko'rsatishi, oliy ta'limda o'qishga moslashishni murakkablashtirishi, aloqa qilish istagini kamaytirishi, nizolarni kuchaytirishi mumkinligiga qaramay, ushbu muhim jihatlar jismoniy tarbiya dasturlarini shakllantirishda hisobga olinmaydi. Shunga qaramay, ta'lim davrida ham, kasbiy shakllanish davrida ham insonning jamiyatda moslashuvining muvaffaqiyati fiziologik va psixologik salomatlik holatiga bog'liq. Shu sababli, talabaning individual ta'lim yo'nalishini shakllantirish jarayonida insonning muvaffaqiyatli kasbiy va ijtimoiy amalga oshirilishiga hissa qo'shadigan sog'liqning barcha tarkibiy qismlari - jismoniy, psixologik, ijtimoiy hisobga olish tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Skoliozi bilan og'rikan talabalarining fiziologik xususiyatlari

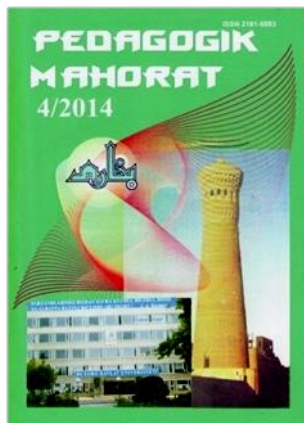
Universitetda jismoniy tarbiya uchun maxsus tibbiy sog'liqni saqlash guruhiga yoshlarning katta qismi kiradi va skolioz umurtqa pog'onasining funksional buzilishlarida tez-tez uchraydigan tashxislardan biridir. Avvalo, skolioz bilan umurtqa pog'onasi azoblanadi-uning to'g'ri joylashishi buziladi, umurtqalar, intervertebral disklar va ligamentli mushak apparati tanasining tuzilishi o'zgaradi. Ushbu kasallik nafas olish va qon aylanishining fiziologik xarakterlariga juda salbiy ta'sir qiladi, qorin bo'shlig'i mushaklarining zaifligi qayd etiladi, bu oshqozon-ichak trakti va qorin bo'shlig'ining boshqa organlarining normal faoliyatini buzilishiga yordam beradi. Bundan tashqari, umurtqa pog'onasi funksiyasining buzilishi yoshlarning yuqori asabiy faoliyatiga salbiy ta'sir qiladi, bu charchoq va ishlashning pasayishiga, tez-tez bosh og'rig'iga yordam beradi. Vaziyatning yanada yomonlashishi orqa miya ichki organlarning joylashuvidagi o'zgarishlarni keltirib chiqaradi.

"Skolioz" kasalligi bo'lgan yoshlarning jismoniy holatidagi bunday faol o'zgarishlar umurtqa pog'onasining mushak tuzilishi tashkil etuvchi mushaklarga faol ta'sir ko'rsatishni talab qiladi. Adabiyotlar tahliliga ko'ra, mushak-skelet tizimida muammolarga duch kelganlar orqa va qorin bo'shlig'i mushaklarining kuch xususiyatlarining pasayishini qayd etishgan, bu toifadagi odamlarda moslashuvchanlik yetarli darajada rivojlanmagan, barcha tekisliklarda umurtqa pog'onasining harakatchanligi pasaygan. Shunga qaramay, skolioz kasalligi bo'lgan odamlarda moslashuvchanlik kabi jismoniy sifatni juda ehtiyotkorlik bilan rivojlantirish kerak. Moslashuvchanlikni sezilarli darajada oshirish tavsiya etilmasa ham, jismoniy mashqlar majburiydir, chunki umurtqali disklarni qo'llab-quvvatlovchi mushaklar cho'zilib ketadi va shu bilan umurtqalararo disklarga bosim kamayadi. Bundan tashqari, skolioz bilan og'rikan bemorlarda egrilikning birlamchi tomonidagi muskullarning asosiy faolligi bilan joyidan siljishi kuzatiladi, bu ularning faol kuchlanishini ko'rsatadi, bu tananing kompensatsion-adaptiv reaksiyasini ko'rsatadi.

Xulosa. Yuqoridagi ta'riflardan ko'rinib turibdiki, hissiyot bizning tuyg'ularimizning o'ziga xos aks ettirish jarayoni bo'lib, bunda narsa va hodisalarni aks ettirish jarayonida bizda tug'iladigan ichki kechinmalar va munosabatlar aks ettiriladi. Demak, hissiyotlar o'z-o'zidan yuzaga kelmasdan, tashqi olamdagi narsa va hodisalarning ta'siri bilan bog'liq ravishda yuzaga keladi.

Adabiyotlar:

1. Nurullaev A. R. Methods of developing endurance in students through the use of folk games in physical education classes //ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal. – 2020. – T. 10. – №. 11. – С. 520-524.
2. Ruzimbaevich N. A., Ruzimbaev M. A. Research park. – 2021.
– Нуруллаев А. Р. Реабилитация спортсмена // Рекомендовано к изданию Советом по качеству УралГУФК, Протокол № 8 от 14 мая 2018 г. – 2018. – С. 213.
3. Ruzimbaevich N. A., Ruzimbaev M. A. Methodological methods of teaching children for movement activities in the process of physical education classes // Web of Scientist: International Scientific Research Journal. – 2021. – T. 2. – №. 04. – С. 313-322.
4. Нуруллаев А. Р., Гафурова М. Ю., Мансуров Ш. Ш. Деление спортивных занятий на периоды // Педагогическое образование и наука. – 2019. – №. 6. – С.153-155.

Buxoro davlat universiteti muassisligidagi
“PEDAGOGIK MAHORAT”
ilmiy-nazariy va metodik jurnali
barcha ta’lim muassasalarini
hamkorlikka chorlaydi.

Pedagoglarning sevimli nashriga aylanib ulgurgan “Pedagogik mahorat” jurnali maktab, kollej, institut va universitet pedagogik jamoasiga muhim qo‘llanma sifatida xizmat qilishi, shubhasiz.

Mualliflar uchun eslatib o‘tamiz, maqola qo‘lyozmalari universitet tahririy-nashriyot bo‘limida qabul qilinadi.

Manzilimiz: Buxoro shahri, M.Iqbol ko‘chasi 11-uy
Buxoro davlat universiteti, 1-bino 2-qavat, 219-xona

Tahririyat rekvizitlari:

Moliya vazirligi g‘aznachiligi
23402000300100001010

MB BB XKKM Toshkent sh. MFO 00014 INN 201504275

BuxDU 400110860064017094100350005

Pedagogik mahorat: rivojlanamiz va rivojlantiramiz!

**PEDAGOGIK
MAHORAT**

**Ilmiy-nazariy va metodik
jurnal**

2025-yil 5-son (116)

**2001-yil iyul oyidan
chiqa boshlagan.**

OBUNA INDEKSI: 3070

Buxoro davlat universiteti nashri

Jurnal oliy o‘quv yurtlarining professor-o‘qituvchilari, ilmiy tadqiqotchilar, ilmiy xodimlar, magistrantlar, talabalar, akademik litsey va kasb-hunar kollejlari hamda maktab o‘qituvchilari, shuningdek, keng ommaga mo‘ljallangan.

Jurnalda nazariy, ilmiy-metodik, muammoli maqolalar, fan va texnikaga oid yangiliklar, turli xabarlar chop etiladi.

Nashr uchun mas’ul:

Nigora SAYFULLAYEVA
Muharrir: Mexrigiyo SHIRINOVA
Musahhih: Sarvinoz RAXIMOVA

Jurnal tahririyat kompyuterida sahifalandi. Chop etish sifati uchun bosmaxona javobgar.

Bosishga ruxsat etildi 28.05.2025
Bosmaxonaga topshirish vaqti
29.05.2025

Qog‘oz bichimi: 60x84. 1/8
Tezkor bosma usulda bosildi.
Shartli bosma tabog‘i – 20,6
Adadi – 100 nusxa
Buyurtma № 21
Bahosi kelishilgan narxda.

“BUKHARAHAMD PRINT”
MCHJ bosmaxonasida chop etildi.
Bosmaxona manzili: Buxoro shahri,
J.Ikromiy MFY, Hofiz tanish Buxoriy
ko‘chasi, 190 B-uy.